

Smjernice o ograničenjima ugovora

Uvod

- 1.1. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 1094/2010 od 24. studenoga 2010. (dalje u tekstu: Uredba o EIOPA-i)¹ EIOPA izdaje Smjernice temeljem Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II)², a posebno članka 76. stavka 1. i članka 78. te članaka 17. i 18. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 od 10. listopada 2014. o dopuni Direktive 2009/138/EZ (dalje u tekstu: Delegirana uredba Komisije 2015/35)³.
- 1.2. Smjernice su upućene nadzornim tijelima u smislu Solventnosti II.
- 1.3. Smjernice se primjenjuju na društva za osiguranje i društva za reosiguranje te promiču dosljednu primjenu ograničenja ugovora o osiguranju odnosno ugovora o reosiguranju u svrhu utvrđivanja ograničenja između postojeće i buduće djelatnosti. Smjernice daju upute pomoću kojih se može odrediti koje obveze osiguranja odnosno reosiguranja, s obzirom na buduće premije, proizlaze iz ugovora u skladu s člancima 17. i 18. Delegirane uredbe Komisije 2015/35.
- 1.4. Za potrebe ovih Smjernica, izraz „upravljачka tijela” znači unutarnja tijela osnovana u svrhu upravljanja društvom za osiguranje odnosno društvom za reosiguranje i koja se, posljedično, ne smiju smatrati trećom stranom u slučaju da donesu odluku ili mišljenje o ostvarivanju prava na raskid ugovora, odbijanju premija plativih po ugovoru odnosno izmjeni premija ili naknada plativih po ugovoru.
- 1.5. Pojmovi koji nisu definirani u ovim Smjernicama imat će ono značenje koje je definirano u pravnim aktima navedenim u uvodu.
- 1.6. Smjernice se primjenjuju od 1. travnja 2015. godine.

Smjernica 1. – Dosljedna primjena načela

- 1.7. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju osigurati da se načela za određivanje ograničenja ugovora dosljedno primjenjuju na sve ugovore o osiguranju i ugovore o reosiguranju, posebice tijekom vremena.

Smjernica 2. – Jednostrano pravo

- 1.8. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju smatrati da je pravo na raskid, odbijanje odnosno izmjenu premija ili naknada plativih po ugovoru o osiguranju odnosno ugovoru o reosiguranju jednostrano pravo kada ni ugovaratelj osiguranja ni bilo koja treća strana ne mogu ograničiti ostvarivanje tog prava. Za potrebe ove smjernice, treće strane ne uključuju nadzorna tijela i upravljачka tijela društava za osiguranje i društava za reosiguranje.

---

¹ SL L 331, 15.12.2010., str. 48.-83.

² SL L 335, 17.12.2009., str. 1.-155.

³ SL L 12, 17.01.2015., str. 1.-797.

1.9. Posebice:

- a) Kada se, da bi se omogućilo stupanje na snagu izmjena premija i naknada, od društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje zahtijeva da ishodi vanjsku procjenu u skladu sa zakonom odnosno uvjetima drugog sporazuma koji nije dio ugovora o osiguranju odnosno ugovora o reosiguranju, postojanje takvog zahtjeva ograničava jednostrano pravo društva samo ako procjena ugovaratelju osiguranja ili bilo kojoj trećoj strani daje pravo da ometa uživanje prethodno navedenog prava.
- b) Društva ne bi trebala smatrati reputacijski rizik ili pritiske konkurencije ograničenjem jednostranog prava.
- c) Društva bi trebala smatrati da nacionalni zakoni ograničavanju njihovo jednostrano pravo samo ako ti zakoni ograničavaju odnosno daju ugovaratelju osiguranja ili bilo kojoj trećoj strani pravo da ograniči ostvarivanje tog prava.
- d) Društva ne bi trebala uvažiti pravo na jednostranu izmjenu premija ili naknada plativih po ugovoru ako plative premije ili naknade ovise isključivo o odlukama ugovaratelja osiguranja ili korisnika.
- e) Društva ne bi trebala uvažiti pravo na jednostrani raskid ugovora ili odbijanje premija plativih po ugovoru ako je ostvarivanje tog prava, kako je definirano u uvjetima ugovora, uvjetovano pojavom štetnog događaja.

Smjernica 3. – Sposobnost prisile

- 1.10. Društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje moraju uzeti u obzir svoju sposobnost prisile ugovaratelja osiguranja da plati premiju samo ako je ugovarateljevo plaćanje zakonski provedivo.

Smjernica 4. – Potpuno odražavanje rizika

- 1.11. Kada se utvrđuje odražavaju li premije u potpunosti rizike koje pokriva portfelj obveza osiguranja odnosno obveza reosiguranja, društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju procijeniti ima li društvo, u trenutku kada se premije ili naknade mogu mijenjati, u svim okolnostima pravo mijenjati premije ili naknade tako da očekivana sadašnja vrijednost budućih premija premašuje očekivanu sadašnju vrijednost budućih naknada i troškova plativih po portfelju.
- 1.12. U svrhu procjenjivanja odražavaju li premije u potpunosti rizike koje pokriva portfelj obveza osiguranja odnosno obveza reosiguranja u skladu s člankom 18. stavkom 3. i stavkom 7. Delegirane uredbe Komisije 2015/35, društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju osigurati da se taj portfelj sastoji od obveza za koje društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje može izmjenjivati premije i naknade pod sličnim okolnostima i sa sličnim posljedicama.
- 1.13. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju uzeti u obzir sve pojedinačne procjene relevantnih značajki osigurane osobe koje omogućuju društvu da prikupi dostatne informacije kako bi moglo postići odgovarajuće razumijevanje rizika povezanih s osiguranom osobom. U slučaju ugovora koji

pokrivaju rizike smrtnosti ili rizike zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju, pojedinačna procjena rizika može biti samoprocjena osigurane osobe odnosno može uključivati liječnički pregled ili anketu.

Smjernica 5. – Razdvajanje ugovora

- 1.14. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju procijeniti je li moguće razdvojiti ugovor na datum priznavanja te, na svaki datum vrednovanja, razmotriti je li došlo do ikakvih promjena koje bi mogle utjecati na prethodnu procjenu.
- 1.15. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju odrediti je li moguće razdvojiti ugovor na način da procijene jesu li dva ili više dijelova ugovora jasno prepoznatljivi te može li se za njih definirati različite skupove obveza i premija koje se mogu pripisati svakom pojedinom dijelu.
- 1.16. Kada neka opcija ili jamstvo pokriva više od jednog dijela ugovora, društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju odrediti je li moguće razdvojiti tu opciju ili jamstvo odnosno bi li tu opciju ili jamstvo trebalo pripisati relevantnom dijelu ugovora.
- 1.17. Ako se neki ugovor smatra ugovorom o osiguranju u smislu Solventnosti II, društva za osiguranje i društva za reosiguranje i dalje moraju smatrati da svi razdvojeni dijelovi ugovora mogu prouzročiti obveze osiguranja odnosno obveze reosiguranja.

Smjernica 6. – Utvrđivanje zamjetnog učinka na ekonomske aspekte ugovora

- 1.18. Pri utvrđivanju da osigurateljno pokriće događaja odnosno financijsko jamstvo nema zamjetan učinak na ekonomske aspekte ugovora, društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju uzeti u obzir sve potencijalne buduće novčane tokove koji mogu proizaći iz ugovora.
- 1.19. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju smatrati da financijsko jamstvo naknada ima zamjetan učinak na ekonomske aspekte ugovora samo ako je financijsko jamstvo povezano s plaćanjem budućih premija i ugovaratelju osiguranja pruža zamjetnu financijsku prednost komercijalnog karaktera.
- 1.20. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju smatrati da pokriće određenog neizvjesnog događaja koji ima nepovoljan utjecaj na osiguranu osobu ima zamjetan učinak na ekonomske aspekte ugovora kada pokriće pruža zamjetnu financijsku prednost korisniku.

Smjernica 7. – Procjena obveza

- 1.21. Kada pojedinosti ugovora ili cjelokupan opseg obveza pokrivenih ugovorom nisu dostupni društvu u trenutku priznavanja ugovora, društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje moraju procijeniti ograničenja ugovora koristeći sve dostupne informacije na način koji je dosljedan načelima propisanim u ovim Smjernicama.

1.22. Društva moraju revidirati tu procjenu čim detaljnije informacije postanu dostupne.

Smjernica 8. – Ugovori o reosiguranju

1.23. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje moraju na svoje prihvaćene ugovore o reosiguranju primjenjivati odredbe članka 18. Delegirane uredbe Komisije 2015/35, neovisno od ograničenja temeljnih ugovora o osiguranju odnosno ugovora o reosiguranju s kojima su povezani.

Pravila usklađenosti i izvješćivanja

1.24. Ovaj dokument sadrži Smjernice izdane u skladu s člankom 16. Uredbe o EIOPA-i. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o EIOPA-i, nadležna tijela i financijske institucije poduzimaju sve napore kako bi se uskladili sa smjernicama i preporukama.

1.25. Nadležna tijela koja su usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim Smjernicama moraju ih na odgovarajući način uvrstiti u svoj regulatorni ili nadzorni okvir.

1.26. Nadležna tijela EIOPA-i potvrđuju jesu li usklađena odnosno namjeravaju li se uskladiti s ovim Smjernicama, navodeći razloge za neusklađenost, u roku od dva mjeseca od izdavanja prevedenih inačica.

1.27. U slučaju da nadležna tijela ne podnesu odgovor u navedenom roku, smatrat će se da nisu usklađena s izvještavanjem te će kao takva biti prijavljena.

Završna odredba o pregledima

1.28. Ove Smjernice podliježu pregledu od strane EIOPA-e.